

GASUM-KONSERNIN
Q3-OSAVUOSIKATSAUS
(IFRS)
1.1.-30.9.2014

Puhtaasti luonnonkaasulla

KÄYTTÖ

SIIRTO JA JAKELU

TUOTANTO, HANKINTA JA MYYNTI

GASUM-KONSERNIN Q3-OSAVUOSIKATSAUS (IFRS) 1.1.-30.9.2014

GASUM-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2014

- Vuoden 2014 kolmen ensimmäisen neljänneksen liikevaihto oli 769 milj. euroa
- (2013 Q3: 857 milj. euroa)
- Maakaasun myynti oli 21 TWh, eli 13 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (2013 Q3: 24 TWh)
- Liikevoitto oli 28,5 miljoonaa euroa (2013 3Q: 34,8 milj. euroa)

GASUMIN TOIMITUSJOHTAJA JOHANNA LAMMINEN KOMMENTOI VUODEN KOLMATTAA NELJÄNNESTÄ:

”Luonnonkaasun kulutus pysyi kolmannenkin vuosineljänneksen aikana edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa alemmalla tasolla. Suomessa kaasuverkoston kautta toimitetun kaasun kilpailukyky kivihiihtä vastaan oli edelleen heikko ja odotettavissa olevat veromuutokset heikentävät tilannetta entisestään.

Toimintaympäristö on erilainen kuin päätettäessä vuoden 2010 energiaverouudistuksesta. Esimerkiksi päästöoikeuksien hinta ei ole kehittynyt arvioidulla tavalla. Tämä on johtanut päinvastaiseen tulokseen, mitä uudistuksella tavoiteltiin, sillä kiinteiden polttoaineiden käyttö on kasvanut ennen kaikkea kaasun kustannuksella ja hiilidioksidipäästöt ovat vastaavasti nousseet yli miljoonalla tonnilla.

Tarkastelujaksolla tytäryhtiömme Skangass AS otti käyttöön LNG-termiinalin Lysekilissä, Ruotsissa ja teki investointipäätöksen Porin LNG-termiinalista. Nämä toimenpiteet antavat Gasum-konsernille vahvan aseman Pohjoismaiden LNG-markkinoiden edelläkävijänä sekä tuovat kaivattua kasvua liiketoimintaan.

Neuvottelut Suomenlahden LNG-tuontitermiinalin toteuttamisesta yhdessä virolaisen As Alexela Energian kanssa päättyivät syyskuussa. Tehdyissä selvityksissä ei löydetty liiketaloudellisesti kannattavaa yhteistyömallia EU-komission indikoimalla tukitasolla. Gasum jatkaa nyt oman termiinalihankkeen kehittämistä Etelä-Suomen markkinoille.”

GASUM-KONSERNI

Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:

Johanna Lamminen
toimitusjohtaja
puh. 020 44 78602
etunimi.sukunimi(a)gasum.fi

GASUM LYHYESTI

Gasum on vuonna 1994 perustettu suomalainen luonnonkaasujen (maa- ja biokaasu) osaaja, joka palvelee monipuolisesti suomalaisten energiantuotantoa, asumista ja teollisuutta sekä tarjoaa ympäristöratkaisun maa- ja meriliikenteelle. Vuoden 2014 alussa sinetöity enemmistöomistajuus norjalaisen Skangassin LNG-jakeliiketoiminnasta jatkaa LNG:n aseman vahvistamista ja uusien ratkaisujen hyödyntämistä entistä laajemmin - yhtiön strategian mukaisesti. Yhtiön kestäväillä ratkaisulla tavoitellaan puhtaampaa lähiympäristöä, Itämeren ja ilmastoa. Yhtiössä työskentelee reilut 300 henkeä, neljässä maassa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Liikevaihto vuonna 2013 oli 1,1 mrd. euroa.

Puhtaasti luonnonkaasulla - www.gasum.fi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maakaasun kysyntä on kääntynyt laskuun muiden energiantuotannon polttoaineiden ja sähkön alhaisten hintojen vuoksi. Siirtoputkiston kautta toimitetun maakaasun kilpailukyky tulee heikkenemään edelleen vuoden 2015 alussa voimaantulevien veromuutosten vuoksi. Lokakuun 16. päivänä julkaistu kansallinen energia- ja ilmastotiekartta 2050 linjaa, että kaasun asema osana suomalaista energiapalettia tulee turvata. Kaasun etuna nähdään olemassa oleva infrastruktuuri, kaasun monikäyttöisyys ja sen pienemmät päästöt kivihiileen ja öljyyn verrattuna.

Nesteytetyn maakaasun markkinat ovat Pohjoismaissa voimakkaassa kehitysvaiheessa. Teollisuus etsii kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja öljyn ja nestekaasun käytölle ja vuonna 2015 voimaantulevat uudet rikkidioksidipäästösäädökset tulevat lisäämään meriliikenteen tarvetta puhtaammille polttoaineille. Useat toimijat kehittävät hankkeita parantaakseen LNG:n saatavuutta. Suomessa TEM myönsi syyskuussa yhteensä 65 miljoonaa euroa investointitukea kolmelle LNG-terminaalihankkeelle, joista yksi oli Gasum-konserniin kuuluvan Skangass Oy:n Porin terminaalit.

Tarkasteluajanjaksolla Gasumin aikaisemmin tänä vuonna ostama Skangass AS otti käyttöön LNG-terminaalin Lysekilissä Ruotsissa sekä teki investointipäätöksen Poriin rakennettavasta terminaalista.

LIIVEVAIHTO JA TALOUDELLINEN KEHITYS

Gasum-konsernin kolmen ensimmäisen neljänneksen liikevaihto oli 769 MEUR, joka oli 10 % vuoden 2013 vastaavaa ajan jaksoa pienempi. Suomessa putkiverkon kautta siirretyn maakaasun myyntivolyymi laski 13 %. Maakaasun myyntivolyymien laskuun vaikuttivat lämmin talvi sekä maakaasun heikko hintakilpailukyky. Toukokuun alusta lukien konserniin on yhdistelty Skangass-alakonserni ja sen osuus koko konsernin liikevaihdosta tarkastelujaksolla oli 53 MEUR.

Konsernin poistot vuoden kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana olivat 36 MEUR (edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona 22 miljoonaa euroa). Tarkastelujakson poistot sisältävät lähes 9 MEUR alaskirjauksen liittyen maakaasun siirtoverkoston länsilajennuksen valmisteleviin töihin.

Konsernin liikevoitto oli 28,5 miljoonaa euroa, joka oli hieman edellistä vuotta heikompi. Skangass-alakonsernin osuus liikevoitosta oli 1,2 MEUR.

TASE, RAHOITUS JA KASSAVIRTA

Konsernin taseen loppusumma 30.9.2014 oli 1 377 miljoonaa euroa (31.12.2013: 823 milj. euroa). Kasvu johtui Skangass-alakonsernin konsolidoinnista sisältäen myös Norjan Stavangerissa sijaitsevan nesteytyslaitoksen, jonka tuotanto tulee kokonaan Skangassin käyttöön.

Konsernin omavaraisuusaste oli 33,8 prosenttia (31.12.2013: 52,1%). Konsernilla oli rahalaitoslainoja 315 miljoonaa euroa (31.12.2013: 164 milj. euroa), joista pitkäaikaisia 260 miljoonaa euroa (93 milj. euroa) ja lyhytaikaisia 55 miljoonaa euroa (71 milj. euroa). Lyhytaikaiset lainat sisältävät 45 MEUR yritystodistuksia. Yritystodistusohjelman koko on 100 MEUR. Lainasumman kasvu johtui pääosin Skangass-yrityskaupan rahoittamiseksi nostetusta lainasta.

Taseen muut pitkäaikaiset velat 333 MEUR koostuvat rahoitusleasing-vastuista (42 MEUR) sekä muista IFRS-tilinpäätöksessä velkoina käsiteltävistä eristä (291 MEUR). Konsernin maksamat korot rahoittajille alkuvuonna olivat noin 4 MEUR. Suurimpina erinä konsernin 13 MEUR rahoituskuluissa on rahoitusleasing-erian liittyvät maksut sekä Stavangerissa sijaitsevan nesteytyslaitoksen käyttömaksut.

Nostamattomia luottoja sisältäen käyttämättömät tililimiitit oli 30.9.2014 yhteensä 100 MEUR. Konsernin rahoitusasema on hyvä.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit käyttömaisuuteen ensimmäisen kolmen neljänneksen aikana olivat yhteensä 33 miljoonaa euroa (15 milj. euroa). Merkittävimmät investoinnit käyttömaisuuteen kohdistuivat Göteborgin lähelle valmistuneeseen Lysekil LNG-terminaaliin. Tämän lisäksi Gasum investoi mm. kaasun siirto- ja jakeluverkoston perusrakennukseen sekä maakaasun liikennejakeluverkoston laajentamiseen.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS KOLMANNELLA VUOSINELJÄNNEKSELLÄ

Skangass Terminal AB:n Ruotsin Lysekiliin rakentama LNG-terminaalin rakennustyöt valmistuivat toukokuussa ja laitos otettiin asteittain käyttöön kolmannen vuosineljänneksen aikana. Kaasun toimitukset terminaalin suurimmalle asiakkaalle, Preemin öljynjalostamolle, alkoivat kesäkuussa ja täysi kapasiteetti saavutettiin lokakuun alussa. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti 18.9.2014 myöntää 23 miljoonaa euroa investointitukea Porin LNG-terminaalille. Terminaalihankkeen valmistelutyöt jo aikaisemmin aloittanut Skangass Oy teki varsinaisen investointipäätöksen 29.9. ja tähtää terminaalin käyttöönottoon syksyllä 2016. Samanaikaisesti myönnettiin 33 miljoonan euron investointituki Gasumin osakkuusyhtiö Manga Oy:n Tornion LNG-terminaalihankkeelle. Hankkeesta odotetaan investointipäätöstä tämän vuoden kuluessa.

Gasum jätti elokuussa komissiolle hakemuksen Suomen ja Viron välisen Balticconnector-yhdysputkihankkeen suunnittelu- ja selvitystyön jatkamisesta. Hanke sisältyy komission listaan PCI-hankkeista (Projects of Common Interest). Mikäli tuki myönnetään, Gasum jatkaa hankkeen suunnittelua, Yhdysputken toteuttaminen edellyttää muiden kaasuinfrastruktuurihankkeiden kehittämistä Baltiassa.

Sen sijaan Gasumin ja virolaisen energiayhtiö Alexelan selvitykset Suomenlahden rannalle suunnitellun alueellisen nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontiterminaalien toteuttamisesta yhteisenä hankkeena päättyivät syyskuussa. Selvityksessä ei löydetty liiketaloudellisesti kannattavaa yhteistyömallia EU-komission indikoimalla tukitasolla. Gasum jatkaa nyt oman terminaalihankkeen kehittämistä muuttuneessa tilanteessa tavoitteena parantaa LNG:n saatavuutta asiakkaille Etelä-Suomessa niin merenkulussa kuin teollisuudessa. Terminaalien lopullinen sijaintipaikka, investoinnin suuruus ja aikataulu tarkentuvat kehitystyön edetessä.

Gasumin biokaasun tarjonta kasvoi merkittävästi Gasumin ja LABIO Oy:n yhteistyönä toteuttaman biokaasun tuotanto- ja jalostuslaitoksen toiminnan käynnistyttyä Lahdessa. Biokaasua on nyt saatavilla kaikilla Suomen 24:llä kaasutankkausasemalla. Lisäksi Gasum tarjosi hiilidioksidipäästövaapa biokaasua syyskuun ajan kaikille Helsingin noin 30 000 liesiasiakkaalle.

Syyskuussa Gasum Energiapalvelut Oy myi Viron liiketoimintansa Gasum Eesti AS:n Alexela-konserniin kuuluvalle AS Alexela Energialle. Järjestely on osa Gasumin strategiaa keskittyä kaasumarkkinoiden kehittämiseen Suomessa ja Pohjoismaissa. Gasum Eesti siirtää ja myy maakaasua pienille ja keskisuurille yrityksille sekä kotitalouksille Tallinnan ympäristössä Raplan ja Tabasalun alueilla. Yhtiö omistaa ja ylläpitää 62 kilometriä kaasun jakeluverkkoa. Gasum Eestin liikevaihto oli viime vuonna 2013 noin 2 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllistää 4 henkeä. Kaupasta kirjattiin 1,7 MEUR tappio Gasum-konsernin tarkasteluajanjakson tulokseen.

Kaasupörssi Oy:n kaupankäynnin kokonaisvaihto oli vuoden 2014 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä 1 354 GWh, joka oli 18 % vähemmän kuin edeltävänä katsauskautena. Kaasupörssin kaupankäyntivolyyymi vastasi 6 % osuutta koko maakaasun käytöstä Suomessa.

YMPÄRISTÖ JA TURVALLISUUS

Tarkastelujaksolla ei ole ollut ympäristöpoikkeamia eikä poissaoloihin johtaneita tapaturmia. Vaaratilanteita, joissa oli merkittävä tai huomattava henkilö- tai materiaalsen vahingon vaara raportoitiin neljä kappaletta. Gasum-konsernin turvallisuusperiaatteiden päivittäminen on käynnissä ja valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä. Tarkastelujakson jälkeen lokakuussa toteutettiin yhteistyössä Kymenlaakson pelastuslaitoksen kanssa yhteistoimintaharjoitus, jonka tarkoituksena oli kehittää osallistujien yhteistoimintaa onnettomuus- ja kriisitilanteissa ja parantaa tilanteista selviytymisen valmiuksia.

Osana ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvää toimintaansa Gasum liittyi syyskuussa suomalaisten perustamaan kärkiyritysten Climate Leadership Counciliin, jossa ovat Gasumin lisäksi mukana Sitra, Caverion, Fortum, KONE, Neste Oil, Outotec ja ST1. Yhdistyksen tarkoituksena on vaikuttaa Suomen elinkeinoelämän ja tutkimusorganisaatioiden yleiseen kilpailukykyyn ja valmiuteen vastata ilmastonmuutoksen ja luonnonvarojen riittävyyden tuomiin uhkiin sekä kykyyn hyödyntää näiden synnyttämiä liiketoimintamahdollisuuksia. Yhdistys edistää alansa parhaiden kansainvälisten käytäntöjen tunnetuksi tekemistä ja siirtämistä Suomeen. Yhdistyksen perusajatus on, että kannattava ja kestävä liiketoiminta on tehokkain keino vastata globaaleihin ilmastohaasteisiin.

Skangass Gävle AB sai Taalainmaan lääninhallitukselta luvan 30 000 kuutiometrin LNG-termiinalin rakentamiseen Gävlen satamaan Ruotsiin. LNG:n käyttöönotto öljypohjaisten polttoaineiden sijaan meriliikenteessä, teollisuudessa ja raskaassa maantieliikenteessä tuo huomattavia ympäristöetuja. Rikki- ja hiukkaspäästöt vähenevät lähes olemattomiin, tyyppipäästöt vähenevät 85–90 prosentilla ja hiilidioksidipäästöt 25 prosentilla.

TUTKIMUS- JA KEHITYSHANKKEET

Gasumin pitkäjänteinen työ biokaasuliiketoiminnan kehittämisessä sai tunnustuksen, kun biokaasukonseptin kehittäminen valittiin ehdolle Vuoden Energiatego-tunnustuksen saajaksi Tekniikka & talous-lehden kilpailussa.

Tutkimus- ja kehitystoimintaa on kytketty osaksi CLEEN Oy:n tutkimusohjelmia, mutta Gasum toimii myös muissa tutkimuskonsortioissa, kuten tarkastelukaudella käynnistyneessä Neo-Carbon Energy -hankkeessa. Neo Carbon Energy on poikkitieteellinen tutkimushanke, jonka tavoitteena on luoda niin kutsuttu Plan B, jolla päästäisiin päästöttömään

energiajärjestelmään ilman ydinvoimaa ja hiilidioksidin talteenottoa. Tällaisessa energiajärjestelmässä kaasujärjestelmällä ja power-to-gas -teknologialla on merkittävä rooli uusiutuvan energian rinnalla.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön kannalta tarkastelukauden merkittävin asia oli noin 40 kesätyöntekijän sopimusten päättyminen.

Koko Gasum-konsernin palveluksessa työskenteli syyskuussa yhteensä 328 henkeä, joista 40 henkeä oli määräaikaissa työsuhteessa. Skangass-alakonsernissa työskenteli 45 henkeä.

YHTIÖN OMISTUSRAKENNE JA OSAKKEET

Gasumin osakkeenomistajissa ei tarkastelujaksolla tapahtunut muutoksia. Yhtiön omistavat Fortum Heat and Gas Oy 31 %, OAO Gazprom 25 %, Suomen valtio 24 % ja E.ON Ruhrgas International GmbH 20 %.

YRITYKSEN LIIKETOIMINTA-ALUEET

Konsernin neljä pääliiketoiminta-alueita ovat: energiakauppa, LNG, energiapalvelut ja siirtopalvelut. LNG-liiketoiminta-alue toimii Skangass-nimellä kaikissa pohjoismaissa. Muut liiketoiminta-alueet toimivat Gasum-nimellä.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Merkittävimmät Gasumin liiketoiminnan riskit liittyvät energiamarkkinoihin sekä polttoaineiden ja sähkön hintakehitykseen ja keskinäiseen kilpailukykyyn. Sen lisäksi riskejä liittyy mm. liiketoiminnan sääntelyyn, siirtojärjestelmän toimivuuteen, turvallisuuteen, ympäristövaikutuksiin ja maakaasun saatavuuteen. LNG-liiketoiminnan osalta riskinä on lisäksi LNG:n myynnin kehitys suhteessa logistiikkaan ja hankintaan liittyviin investointeihin.

Gasum on suojautunut polttoaineiden ja erityisesti öljyn hinnan vaihtelulta kehittämällä omaa myyntihinnoitteluaan vastaamaan maakaasun hankintasopimuksen hinnoittelua. Maakaasun kilpailukykyä heikentävät muutokset polttoaineiden verotuksessa, energiatuissa tai maakaasumarkkinoiden regulaatiossa saattavat aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan tai mahdollisuuksiin toteuttaa maakaasumarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita.

Maakaasun toimituksissa ei ole ollut häiriöitä. Maakaasun toimitushäiriöihin on varauduttu varapolttoainejärjestelyillä.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Vuonna 2014 luonnonkaasujen kysynnän ja myyntivolyymin Suomessa odotetaan jäävän selvästi viime vuotta alhaisemmaksi. Gasumin tekemän Skangass-yrityskaupan myötä Gasumin LNG-liiketoiminnan liikevaihto ja tulos kasvavat merkittävästi vuodesta 2013. Konsernin liikevaihto ja tulos jäänevät kuitenkin koko vuodelta edellistä vuotta alhaisemmiksi. Gasum jatkaa suomalaisen energiainfrastruktuurin kehittämistä panostamalla LNG-markkinoihin, biokaasuliiketoimintaan ja liikennepalveluihin.

Konsernituloslaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1.1.-30.9.2014	1.1.-30.9.2013
Liikevaihto		768,8	857,4
Liiketoiminnan muut tuotot		2,5	0,2
Materiaalit ja palvelut		-666,9	-771,4
Henkilöstökulut		-17,0	-14,8
Poistot ja arvonalentumiset	3.	-35,9	-20,7
Liiketoiminnan muut kulut		-23,0	-15,9
Liikevoitto		28,5	34,8
Rahoitustuotot ja -kulut		-12,3	-3,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		0,0	-0,1
Voitto ennen veroja		16,2	31,6
Tuloverot		-5,4	-7,7
Tilikauden voitto		10,8	23,9
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		13,1	23,9
Määräysvallattomille omistajille		-2,3	0,0

Laaja konsernituloslaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1.1.-30.9.2014	1.1.-30.9.2013
Tilikauden voitto		10,8	23,9
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Tilikauden laaja tulos		10,8	23,9
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		13,1	23,9
Määräysvallattomille omistajille		-2,3	0,0

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2014	31.12.2013
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	3.	209,7	10,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.	935,1	580,2
Myytavissä olevat sijoitukset	4.	0,1	0,1
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset		3,1	2,3
Johdannaisinstrumentit	5.	0,0	-
Muut pitkäaikaiset saamiset		2,8	2,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 150,8	595,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		97,3	89,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.	106,5	129,3
Myytavissä olevat sijoitukset		0,0	1,0
Johdannaisinstrumentit	5.	0,0	-
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		3,9	3,3
Rahavarat	4.	18,0	4,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä		225,7	227,4
Varat yhteensä		1 376,5	822,8

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2014	31.12.2013
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		178,3	178,3
Kertyneet voittovarot		221,9	209,7
Tilikauden voitto		13,1	38,1
Muuntoero		0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		413,3	426,1
Määräysvallattomien omistajien osuus		56,3	0,0
Oma pääoma yhteensä		469,6	426,1
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	6.	260,0	93,0
Muut pitkäaikaiset velat		333,1	11,7
Eläkevelvoitteet		5,9	6,6
Laskennalliset verovelat		65,9	51,3
Johdannaisinstrumentit	5.	3,3	4,5
Varaukset		2,6	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä		670,8	167,0
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	6.	55,0	71,4
Ostovelat ja muut velat	7.	179,4	156,6
Johdannaisinstrumentit	5.	1,6	1,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		236,0	229,7
Velat yhteensä		906,8	396,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 376,5	822,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa

	Osakepääoma	Kertyneet voittovarat	Emoyhtiön omistajat	Määräysvallattomat omistajat	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	178,3	250,2			428,5
Voitto		23,9			23,9
Muut laajan tuloksen erät		-			-
Osingonjako		-40,0			-40,0
30.9.2013	178,3	234,1			412,4
Oma pääoma 1.1.2014	178,3	247,8	247,8		426,1
Voitto		13,1	13,1	-2,3	10,8
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	-
Osingonjako		-17,9	-17,9		-17,9
Tytäryhtiön myynti		-1,0	-1,0		-1,0
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä		-7,1	-7,1	58,6	51,5
30.9.2014	178,3	234,9	234,9	56,3	469,6

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1.1.-30.9.2014	1.1.-30.9.2013
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja		16,2	31,6
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	3.	35,9	20,7
Rahoituskulu -netto		12,3	3,1
Realisoitumattomat kurssivoitot/ - tappiot		-0,9	2,6
Muut erät, joihin ei liity maksua		-3,0	-0,4
Käyttöpääoman muutos		-15,7	30,5
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja		44,8	88,2
Rahoituserien ja verojen rahavirta		-9,3	-10,0
Liiketoiminnan nettorahavirta		35,4	78,2
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	3.	-33,3	-15,0
Investoinnit aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-0,9	0,0
Aineellisten hyödykkeiden myyntitulot		0,2	0,0
Investoinnit osuuksiin osakkuusyrityksissä	3.	-0,8	0,0
Tytäryritysten myynnit vähennettynä myyntihetken rahavaroilla		2,2	0,0
Tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-138,0	0,0
Investointien nettorahavirta		-170,6	-15,0
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		360,0	0,0
Lainojen takaisinmaksut		-194,4	-27,9
Maksetut osingot		-17,9	-40,0
Rahoituksen nettorahavirta		147,7	-67,9
Rahavarojen muutos			
		12,5	-4,7
Rahavarat tilikauden alussa (31.12.)		5,5	12,9
Rahavarat tilikauden lopussa		18,0	8,1

Konsernin osavuositilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 *Osavuositarkastukset* -standardin mukaisesti. Osavuositarkastuksen sisältämään osavuositilinpäätökseen sovelletaan samoja laatimisperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin konsernin edellisessä vuosittilinpäätöksessä. Osavuositarkastuksessa julkaistuja tietoja ei ole tilin-tarkastettu.

2. Omat osakkeet

Konsernin hallussa ei ole konsernin emoyhtiön omia osakkeita.

3. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa

	30.9.2014	31.12.2013
Kirjanpitoarvo katsauskauden alussa	590,7	596,3
Poistot ja arvonalentumiset	-35,9	-27,4
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	34,1	34,6
Yrityshankinnoista	575,8	-
Siirrot (sis. apportin luovutus)	-18,9	-
Vähennykset (sis. kertyneet poistot)	-1,0	-12,9
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	1 144,8	590,7

4. Rahoitusinstrumentit

milj. euroa

	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat varat/velat	Myytävässä olevat	Yhteensä
30.9.2014				
Varat taseessa:				
Myytävässä olevat sijoitukset	-	-	0,1	0,1
Johdannaisinstrumentit	-	0,0	-	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	110,4	-	-	110,4
Rahavarat	18,0	-	-	18,0
Yhteensä	128,4	0,0	0,1	128,5
Velat taseessa:				
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	315,0	315,0
Muut pitkäaikaiset velat	-	291,5	-	291,5
Rahoitusleasingvelat	-	41,6	-	41,6
Johdannaisinstrumentit	-	4,9	-	4,9
Ostovelat ja muut velat	-	-	179,4	179,4
Yhteensä		338,0	494,4	832,4
31.12.2013				
Varat taseessa:				
Myytävässä olevat sijoitukset	-	-	0,1	0,1
Johdannaisinstrumentit	-	-	-	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	129,3	-	-	129,3
Rahavarat	4,5	-	-	4,5
Yhteensä	133,8	-	0,1	133,9
Velat taseessa:				
Lainat	-	-	164,4	164,4
Rahoitusleasingvelat	-	-	0,2	0,2
Johdannaisinstrumentit	-	6,2	-	6,2
Ostovelat ja muut velat	-	-	156,6	156,6
Yhteensä	-	6,2	321,2	327,4

5. Johdannaissopimukset

milj. euroa

	30.9.2014		31.12.2013	
	varat	velat	varat	velat
Koronvaihtosopimus	-	3,3	-	3,7
Öljyjohdannaiset	-	1,6	-	2,4
Hiiilijohdannaiset	0,0	-	-	0,0
Yhteensä	0,0	4,9	-	6,2
Vähennetään pitkäaikainen osuus:				
Korkojohdannaiset	-	3,3	-	3,7
Öljyjohdannaiset	-	-	-	0,7
Hiiilijohdannaiset	0,0	-	-	-
Pitkäaikainen osuus	0,0	3,3	-	4,5
Lyhytaikainen osuus	0,0	1,6	-	1,7

6. Lainat

milj. euroa

	30.9.2014	31.12.2013
Pitkäaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	260,0	93,0
Lyhytaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	55,0	71,4
Lainat	315,0	164,4

7. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

milj. euroa

	30.9.2014	31.12.2013
Ostovelat	78,4	102,3
Muut velat	91,2	50,0
Siirtovelat	5,8	4,1
Rahoitusleasingvelat - lyhytaikainen osuus	4,0	0,2
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	179,4	156,6

8. Lähipiiritapahtumat

milj. euroa

	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitustuotot ja -kulut	Velat
1.1.-30.9.2014					
Yhteisyritykset					
Gasumin omistajat	46,0	583,5	1,9		52,6
Yrityksen johto					
Yhteensä	46,0	583,5	1,9		52,6
1.1.-30.9.2013					
Yhteisyritykset					
Gasumin omistajat	58,8	723,9	2,2		67,6
Yrityksen johto					
Yhteensä	58,8	723,9	2,2		67,6

9. Hankitut liiketoiminnot

2.5.2014 Gasum hankki 51 prosentin osake-enemmistön norjalaisesta Skangass AS:sta ja tämän tytäryrityksistä (Skangass) Lyse-konsernilta (Lyse). Skangass on nesteytetyn maakaasun (LNG) toimittaja. Nesteytettyä maakaasua toimitetaan asiakkaille Skangassin jakelukanavia, terminaaleja, tankkeja ja säiliöautoja hyödyntäen.

Osana järjestelyä Gasum ja Lyse-konserni sitoutuivat optiojärjestelyyn, jossa Lyse-konsernilla on myyntioptio ja Gasumilla osto-optio 15,6 prosentin osuuteen Skangass AS:n osakkeista. Myyntioption kiinteästä lunastushinnasta johtuen johto katsoo, että omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet Gasumille ja tästä syystä optio käsitellään IFRS-taseessa velkana ja määräysvallattomien omistajien osuuden alenemisena. Option toteutuessa Gasum omistaisi 66,6 prosenttia Skangassista.

Osana yrityskauppaa Gasum ja Lyse tekivät sopimuksen, jonka nojalla Skangass on velvollinen ostamaan Lysen omistuksessa olevan Risavika LNG Production AS:n koko vuotuisen 300 000 tonnin LNG tuotantokapasiteetin ("tolling sopimus"). Sopimuksen kesto on 15 vuotta ja sisältää 5 vuoden lisäoption. Osapuolet sopivat optiojärjestelystä, jossa Gasumilla on osto-optio Risavika LNG Production AS:n osakkeisiin. Jos Gasum päättää käyttää optionsa, on Lysellä velvollisuus myydä kyseiset osakkeet Skangassille. Lyse ei voi myydä vuotuista tuotantoaan tai varallisuuttaan kolmannelle osapuolelle sopimuksen voimassaoloaikana. Koska leasing-maksusitoumukset kattavat merkittävän osuuden Risavika LNG Productions AS:n varallisuuden arvosta eikä yhtiöllä ei ole muita toimintoja eikä muuta varallisuutta sekä koska Gasumin osto-optio on hinnoiteltu yhtiön liiketoiminnan arvon mukaan ja järjestely on erottamaton osa Skangass yritysostoa, Gasum on yhdistelty laitoksen kokonaisuudessaan taseeseensa. Yhdistely sisältää myös option kaupankäyntitekoisella käypää arvoa vastaavan optiovelan.

Yritysosto on osa Gasumin strategiaa parantaa LNG:n saatavuutta Suomessa, sekä saavuttaa vahva asema kasvavilla pohjoismaisilla LNG-markkinoilla. Yrityskaupasta syntyvä 114 miljoonan euron liikearvo perustuu Skangassin maantieteelliseen sijoittumiseen pohjoismaisilla LNG-markkinoilla, suurtuotannon etuihin, jotka muodostuvat Skangassin ja Gasumin olemassa olevasta LNG-toiminnasta sekä markkinoilla olevaan kasvupotentiaaliin.

Ehdellä mainitun liikearvon kasvun ei oleteta olevan verovähennykselpoista tuloverotuksessa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto maksetusta kauppahinnasta, hankittujen omaisuuserien käyvistä arvoista, odotetuista veloitteista sekä määräysvallattomien omistajien osuudesta hankintapäivänä. Luvut koskevat sekä Skangassia että Risavikaa, ja sisältävät sekä tolling-sopimuksen että osto-option. Luvut ovat alustavia ja kirjanpitoikäisiksi saattaa tarkentua 12 kuukauden tarkastelujakson aikana hankintapäivästä lukien.

Osavuosikatsauksessa 30.6.2014 esitettiin määriin on tehty oikaisuja perustuen rakenteilla olevan terminaalin tarkentuneisiin investointikustannuksiin sekä hankintahetkellä taseessa olleiden varausten määrien tarkennuksiin. Täsmennyneiden lukujen perusteella on syyskuussa 2014 laskettu kaupasta syntyvä lisäkauppahinta.

milj. euroa

Hankintameno 2.5.2014 (alustava)	
Rahavarat	141,5
Osakkeet Gasum LNG Oy	20,6
Optiovelka	279,6
Tarkentuneiden kustannusten vaikutus hankintamenuon	-6,7
Hankintameno yhteensä	435,0
Hankitut varat ja velat	
Rahavarat	3,0
Aineelliset hyödykkeet	361,1
Aineettomat hyödykkeet	85,9
Laskennallinen verosaaminen	7,5
Vaihto-omaisuus	4,5
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	37,0
Muu pitkäaikainen velka	50,2
Varaukset	21,5
Laskennallinen verovelka	21,8
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	38,7
Saadut ennakot	6,1
Verotettavaan tuloon perustuva verosaaminen	0,9
Nettopääoma yhteensä	359,9
Gasum LNG Oy:n kirjanpitoarvo siirrettäessä	19,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	-58,6
Liikearvo	114,0
Yhteensä	435,0

Yrityskauppaan liittyvät kustannukset 2,6 miljoonaa euroa on kirjattu kuluina tuloslaskelmaan tilikauden 2014 ensimmäisellä puoliskolla (1,0 miljoonaa euroa) sekä aikaisemmillä tilikausilla (1,6 miljoonaa euroa).

Gasum LNG Oy:n osakkeiden käypä arvo, joka on osa maksettua vastiketta, perustuu Gasum LNG Oy:n liiketoiminnan velattomaan arvoon. Korvaus maksettiin Skangass AS:n liikkeelle laskemilla uusilla osakkeilla Gasumille. Osakekaupan ja uusien osakkeiden liikkeellelaskun seurauksena Gasum omistaa kokonaisuudessaan 51 prosenttia Skangass AS:n osakkeista.

Myyntioptio antaa Lyselle oikeuden myydä ja Gasumille veloitteen ostaa 15,6 prosenttia Skangass AS:n osakkeista. Osto-optio antaa Gasumille oikeuden ostaa ja Lyselle velvollisuuden myydä 15,6 prosenttia Skangass AS:n osakkeista. Lopullinen option lunastusarvo on 49,6 miljoonaa euroa ja se perustuu osto-option arvoon joka vastaa 15,6 prosenttia Skangassin liiketoiminnan arvosta hankintapäivänä. Diskonttaustekijänä on käytetty korkoa, joka perustuu Suomen valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainaan.

Osto-optio antaa Gasumille oikeuden ostaa ja Lyselle velvollisuuden myydä 100 prosenttia Risavika LNG Production AS:n osakkeista. Lopullinen option lunastusarvo riippuu liiketoiminnan arvosta, joka määritellään EV / EBITDA -kertoimen avulla. Liiketoiminnan arvolla on kiinteä vähimmäisarvo vuosille vuosina 2015 ja 2016. Jos Gasum päättää käyttää osto-optiota, sillä on velvollisuus rahoittaa Skangass AS:ää siten, että se voi toteuttaa Risavika LNG Production AS:n oston.

Myyntisaatavien (26,3 miljoonaa euroa) sekä muiden saatavien käypä arvo on yhteensä 37,0 miljoonaa euroa. Myyntisaatavista ei oleteta tulevan luottotappioita.

GASUM-KONSERNI
Miestentie 1, P.O.BOX 21
FI-02151 Espoo
www.gasum.fi
Puhtaasti luonnonkaasulla